

Thanh Khê, ngày tháng 11 năm 2024

BÀI TUYÊN TRUYỀN PHÒNG CHỐNG MA TÚY TRONG HỌC ĐƯỜNG

I. Thời gian: 7h15 ngày 25/11/2024

II. Địa điểm: Sân trường

III. Đối tượng: CBGVNV – Học sinh

IV. Người thực hiện: Cán bộ y tế

Kính thưa các thầy cô giáo và các em học sinh yêu quý!

Tệ nạn ma túy đang là hiểm họa của các quốc gia, dân tộc trên toàn thế giới; là một trong những nguyên nhân chủ yếu làm phát sinh tội phạm, tệ nạn xã hội và lây nhiễm HIV/AIDS. Nó ảnh hưởng nghiêm trọng đến phát triển kinh tế - xã hội và an ninh trật tự của đất nước.

Đáng báo động, đối tượng sử dụng ma túy tập trung ở độ tuổi thanh niên, thậm chí đã bắt đầu trẻ hóa đến tuổi vị thành niên và học sinh. Những kẻ buôn bán ma túy thường dụ dỗ các đối tượng học sinh, sinh viên bằng cách cho hút không mất tiền, khi đã nghiện thì các em sẽ trở thành công cụ để chúng kiếm tiền, đi vào con đường: trộm cắp, cướp giật, tham gia vào các đường dây mua bán ma túy.

Nguy hiểm hơn, một số em có quan niệm sai lầm cho rằng chơi thuốc lắc hay ma túy đá, ma túy cỏ chỉ gây hưng phấn tức thời nhằm giải trí cho vui, chứ hoàn toàn không gây nghiện. Các em sử dụng ma túy đá, ma túy cỏ để vui chơi hết mình, chứng tỏ đẳng cấp mà không biết rằng nó có sức tàn phá ghê gớm đến sức khỏe, gây ảnh hưởng xấu đến xã hội: Chém giết người vô cớ, cuồng dâm, hoang tưởng, mất kiểm soát hành vi của mình, nặng hơn sẽ mắc bệnh tâm thần, suy kiệt thể chất và suy giảm khả năng tình dục, dẫn đến vô sinh; các cơ quan nội tạng sẽ nhanh chóng suy yếu, kiệt quệ, nó tàn phá hệ thống dây thần kinh, hủy hoại não bộ gấp nhiều lần so với thuốc lắc.

1. Ma túy là gì?

Ma túy là những chất gây nghiện, có nguồn gốc tự nhiên hoặc nhân tạo. Khi đưa vào cơ thể người dưới bất kỳ hình thức nào, nó sẽ làm thay đổi tâm trạng, ý thức và hành vi của người sử dụng. Ma túy không chỉ hủy hoại sức khỏe mà còn

làm suy thoái nòi giống, phẩm giá con người, làm gia tăng tội phạm, ảnh hưởng nghiêm trọng đến trật tự, an toàn xã hội.

2. Các dạng ma túy hiện nay:

2.1. Cần sa

Cần sa là loại ma túy được chế từ hoa và lá khô của cây cần sa. Loại ma túy này còn được biết đến với những tên khác như "cỏ", bồ đề, tài mà...

Cần sa thường được lăn bằng tay thành thuốc cuốn để hút, hoặc được hút bằng ống điều. Một số người còn trộn cần sa với thức ăn như bánh ngọt hoặc bánh quy để ăn. Cần sa cũng có thể được trộn lẫn để hút cùng thuốc lá.



Nếu sử dụng cần sa thường xuyên và trong một thời gian dài, người sử dụng sẽ gặp phải những vấn đề sức khỏe sau: Hay mắc viêm phế quản, ung thư phổi và các bệnh lý khác về đường hô hấp; Giảm động cơ làm việc; Giảm khả năng tập trung, trí nhớ và khả năng học hỏi những điều mới; Giảm ham muốn tình dục; Giảm lượng tinh trùng ở nam giới; Rối loạn chu kỳ kinh nguyệt ở nữ giới; Một số người còn gặp phải các ảnh hưởng về tâm lý, đặc biệt ở những người đã có tiền sử bệnh tâm thần phân liệt...

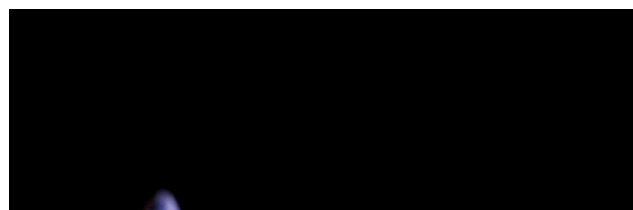
2.2. Thuốc phiện Cây thuốc phiện (cây anh túc), nhựa từ quả gọi là thuốc



phiện sống. Nhựa thuốc phiện thường dùng để hút. Lúc đầu hút vào thấy có sự khoái lạc, tạo cảm giác hưng phấn, làm giảm đau nhức, mệt mỏi. Nhưng càng hút thì càng ngày càng phải tăng liều mới đạt được cảm giác như lần trước. Dần dần người hút bị suy sụp, mất hết nghị lực, ý chí và cả cảm giác không còn.

Tác dụng phụ: viêm dạ dày, viêm ruột mạn tính, táo bón dai dẳng, phát ban ngoài da, tiểu tiện ra abumin, thường hay bị sung phổi, mạch đập chậm và không đều.

3.3 Heroin



Heroin là loại ma túy phổ biến nhất hiện nay.

Đây là loại ma túy phổ biến nhất hiện nay. Là chất được tổng hợp từ moócphin có trong nhựa thuốc phiện. Heroin thường được sử dụng theo đường tiêm chích, hút hoặc hít. Chất này chạy tới não chỉ trong vòng chưa đến 10 giây nếu tiêm, 10 hoặc 15 phút nếu hít

Heroin có tác dụng giảm đau mạnh hơn morphin, nhưng độc hại hơn nhiều. Heroin có khả năng gây nghiện rất nhanh, người nghiện bị suy sụp nhanh chóng về thể xác lẫn tinh thần. Chỉ cần một liều khoảng 0,06g có thể gây chết người ngay sau khi tiêm (sốc thuốc).

3.4 Moócphin (Morphin) *Moócphin được dùng làm chất giảm đau.*

Moócphin là chất được dùng làm chất giảm đau và nguyên liệu bán tổng hợp để sản xuất thuốc trị ho, giảm đau, tiêu chảy... trong y học. Với liều điều trị moócphin làm tăng trí tưởng tượng, mất buồn rầu, mất sợ hãi, tạo trạng thái lạc quan, nhìn màu sắc thấy đẹp, nghe tiếng động thấy dễ chịu, mất cảm giác đói. Liều cao



moócphin làm hạ huyết áp, làm giảm dịch tiết, lại ra mồ hôi nhiều.

Người sử dụng moócphin có mắt bị phù, móng tay và môi thâm tím; bị rối loạn tâm lý, nói không thật, lười biếng, ít chú ý đến vệ sinh thân thể, thường hay ngáp vặt, co đồng tử, thiếu máu, chán ăn nên sút cân, mất ngủ, già trước tuổi, nôn, vã mồ hôi, chảy nước mắt, đau thắt ngực, trầm cảm, thần kinh bị kích thích.

Phụ nữ có thai dùng moócphin rất nguy hiểm, gây tác hại lâu dài đến sự trưởng thành của trẻ như đẻ non, suy dinh dưỡng, rối loạn hành vi, nôn, mất ngủ, đi lỏng... Morphin rất nguy hiểm với trẻ em dưới 5 tuổi. Nó có thể dẫn đến trẻ bị gù, vẹo, thương tổn đầu sọ, hen phế quản, bệnh và thận mạn tính...

3.5 Methamphetamine (ma túy đá)

Ma túy đá gây kích thích thần kinh trung ương khiến người dùng luôn hưng phấn, sung mãn...



Tác hại của ma túy đá khiến người sử dụng luôn trong trạng thái hưng phấn, sung mãn, khiến họ làm những việc mà khi tỉnh họ không

bao giờ dám làm như: nhảy từ trên cao xuống, quan hệ tình dục tập thể, chạy xe tốc độ cao hoặc họ có thể tự cầm dao lam rạch vào chính da thịt của mình.

Ma túy đá tác động trực tiếp vào não làm biến đổi các hoạt động của hệ thần kinh trung ương, gây phá hủy não mạnh hơn tất cả các chất ma túy khác. Những người lạm dụng chất này thường có hành vi bạo lực với bản thân và gia đình, dễ bị kích thích, chỉ cần va chạm nhỏ là họ có thể hành động ngay lập tức và các hành động này thường không lường trước được. Người sử dụng ma túy đá ở trong trạng thái gần như hành động vô thức, rất nguy hiểm đối với những người xung quanh và chính bản thân họ.

Ma túy đá có thể khiến cho người sử dụng nó thức suốt 3 - 4 ngày, không có cảm giác thèm ăn. Người nghiện ma túy đá có thể chết ngay khi vừa sử dụng do tác dụng của thuốc và sự suy kiệt sức khỏe. Trong cơn "ngáo đá", các đối tượng nghiện mất hết nhân tính, không làm chủ được hành động của mình và gây ra những vụ án kinh hoàng, gây phẫn nộ trong xã hội.

3.6. Thuốc lắc

Thuốc lắc thường được sản xuất dưới dạng viên nén, viên nang,



Thuốc lắc (hay còn gọi là Ecstasy), một loại ma túy tổng hợp; là chất thuộc nhóm kích thích thần kinh độc hại, khi đưa vào cơ thể con người nó kích thích khiến người đó muốn nhảy múa, "lắc" điên cuồng (thường có âm nhạc cực mạnh, ánh sáng hỗ trợ). Thuốc được sản xuất dưới dạng viên nén, viên nang, bột trắng hay màu.

Thuốc lắc có rất nhiều loại, với nhiều tên gọi như "hồng phiến", "viên nữ hoàng", "ngọc điên", Adam, Eva, Mọi da đỏ, Mè đen, Tên lửa, Thiên thần...

Khi đưa vào cơ thể bằng cách uống, nuốt, hít, người sử dụng thấy xuất hiện khoái cảm, với cảm giác thân thiện, huyết áp, thân nhiệt và mạch tăng nhanh, vã mồ hôi, run, giãn đồng tử, đỏ mắt... Thuốc gây ảo giác về thính giác, thị giác, làm biến dạng nhận thức của con người. Người sử dụng thuốc lắc thường bị kích động, hoang tưởng, ảo giác, không làm chủ được hành vi và thời gian sinh hoạt bị đảo lộn. Sử dụng lâu sẽ dẫn đến giảm thính giác (điếc), giảm trí nhớ, mất ngủ, nặng hơn thì sẽ gây chứng bệnh thần kinh (tâm thần)... Khi sử dụng nguy cơ quan hệ tình dục tập thể rất cao dẫn đến nguy cơ lây nhiễm HIV.

3.7. Nấm ảo giác



Nấm ảo giác.

Nấm ảo giác còn có tên gọi khác như nấm thức thần, nấm ảo giác, nấm ma thuật...

Loại ma túy này gây ảo giác mạnh cho người dùng, sau khi nhai nhấm, người dùng cảm giác lâng lâng, bay bổng, cười khóc vô cớ, có thể kéo dài từ 6 - 20 tiếng.

3.8 Lá khát Lá khát còn có tên khác là "Thiên đường", là loại lá giống trà xanh. Lá khát chứa 2 chất là cathine và cathinone. Đây chính là 2 tiền chất để điều chế ma túy đá. Các chất có trong lá khát độc hại hơn ma túy thông thường 500 lần, nguy hiểm hơn nếu dùng với rượu.

Lá khát được sử dụng bằng cách nhai tươi, cuộn thành thuốc hút nếu ở dạng khô, pha nước uống hoặc làm gia vị cho thức ăn... Người dùng loại lá ma túy này có các biểu hiện như mắt bị mờ, rụng răng, rối loạn tâm thần, trở nên hung hăng bất thường, thường xuyên chìm trong ảo giác. Ngoài ra, lá khát còn được tinh chế thành loại ma túy mới có tên là muối tắm cực độc.

3.9. Muối tắm

Muối tắm là tên lóng của một loại ma túy được chiết xuất từ cây khát. Muối tắm có hình dạng kết tinh và cách sử dụng như đá (đốt hít). Muối tắm gây rối loạn tâm thần, hoảng loạn và có hành vi bạo lực, cũng như gây đau tim và tăng nhiệt độ cơ thể.



Tem giấy hay bùa lười, trên bìa in hình các nhân vật nổi tiếng hay các ca sĩ thế giới. Các miếng tem giấy này được tẩm chất LSD - là chất gây ảo giác mạnh

nhất từ trước đến nay. Vài chục microgam chất này đã có thể gây ảo giác, hoang tưởng nguy hiểm cho bản thân người dùng và người xung quanh.

Người dùng chỉ cần liếm hoặc ngậm hần mẫu giấy này trong miệng, 5 phút sau, các ảo giác sẽ xuất hiện. Một số biểu hiện nhận biết người chơi tem giấy như sợ sệt, la hét, có khi hung hăng muốn tấn công người khác, bỏ ăn, ngủ ngày thức đêm....

3.11. Ma túy "Trà sữa"

Ma túy "Trà sữa" là một loại hỗn hợp chứa nhiều loại ma túy tổng hợp, có dạng bột, có mùi sữa thường được đựng trong các túi nilon có bao bì bắt mắt, in chữ Trung Quốc. Khi sử dụng, ma túy "Trà sữa" được pha cùng với các loại nước giải khát như nước tăng lực hoặc cocacola rồi uống trực tiếp để tăng độ "phê".

3.12 "Nước vui"

"Nước vui" có xuất xứ từ Trung Quốc, thành phần gồm một số ma túy tổng hợp phổ biến hiện nay, trong đó có thành phần methamphetamine, ketamine... có dạng lỏng, đựng trong các lọ nhỏ khoảng 10-15ml. Khi sử dụng, các đối tượng thường trộn lẫn với các loại nước có gas theo một tỷ lệ nhất định sau đó uống trực tiếp.

Khi vào cơ thể, loại ma túy này sẽ tạo cho người sử dụng cảm giác hưng phấn, vui vẻ kéo dài, đặc biệt khi kết hợp với nghe nhạc mạnh.

3.13 Cỏ Mỹ



Là một loại ma túy tổng hợp chứa chất gây ảo giác mạnh làm cho người nghiện có cảm giác nhanh "lên đỉnh" và kéo dài thời gian "phê" hơn so với loại ma túy thông thường.

Tác hại của cỏ Mỹ là gây loạn thần cho người sử dụng, không kiểm soát được hành vi, tinh thần kích động, căng thẳng, có những tư tưởng cực đoan gây hại cho mình và người khác.

Sử dụng chất gây nghiện trong thời gian dài sẽ ảnh hưởng nặng đến hệ thần kinh, gây ra chứng hoang tưởng, ảo giác, dẫn đến những hành vi thiếu kiểm soát, thậm chí dẫn đến tự tử hay đánh đối phương do nghĩ có người ám hại mình.

3.14. Bóng cười

Bóng cười - hay còn gọi là “funky ball” - là loại bóng sử dụng hợp chất hóa học dinitơ monoxide (khí N_2O) để bơm đầy. Khí N_2O còn gọi là khí gây cười hay khí vui. Loại khí này không có vị, tuy nhiên lại được kích thích não bộ một cách nhanh chóng khi hít vào.

Hợp chất hóa học N_2O có khả năng tác động mạnh và trực tiếp tới hệ thần kinh tại điểm gây cười của con người. Vì vậy, chỉ sau vài phút hít bóng cười, người sử dụng sẽ lập tức có cảm giác “trên mây”, người lâng lâng, sáng khoái và luôn thích thú cười.

Bóng cười tuy không phải một dạng ma túy, nhưng khí N_2O - loại khí duy nhất nằm trong danh sách là khí độc hại, chất gây nghiện. Do đó, việc sử dụng loại khí N_2O này được kiểm soát nghiêm ngặt và chặt chẽ. Hầu như chỉ trong chuyên ngành y tế mới được phép sử dụng theo liều lượng phù hợp.

Những bệnh lý tiềm ẩn khi sử dụng bóng cười



3.15. Tác hại của keo con chó

Được sản xuất với mục đích sử dụng là dùng để dán gỗ, kính, sắt... nhưng với tiền chất là ma túy, keo con chó bị các bạn trẻ lạm dụng để làm chất kích thích, dẫn đến những hiểm họa khôn lường về sức khỏe.

Khi hít keo con chó, người dùng sẽ có cảm giác lâng lâng, mất kiểm soát các hành vi của mình.

Các chất có trong thành phần của keo con chó gây ra các hậu quả nguy hiểm khi hít vào như: rối loạn vận động, suy giảm thị lực, thính lực, gây chóng mặt, buồn ngủ, ho, nhức đầu, nôn mửa, đau bụng, các biểu hiện như người say rượu, tổn thương nặng nề cho hệ thần kinh, thậm chí là mất dần ý thức và tử vong.... . Tiếp

xúc càng lâu và với liều càng lớn thì tình trạng càng nặng, thậm chí là run, co giật, lú lẫn, buồn nôn, có thể dẫn đến *viêm gan*, hoại tử.

Các loại ma túy nguy hiểm “núp bóng” thực phẩm và nước giải khát

Khi mà ma túy không chỉ là những cái tên như heroin, cần sa, nấm ảo giác, lá khát... Các chất gây nghiện còn 'biến hoá khôn lường' trong cả những gói kẹo, chai nước, cốc trà sữa không rõ nguồn gốc, xuất xứ.

Với thủ đoạn tinh vi của tội phạm để che giấu cơ quan chức năng nhằm vận chuyển, mua bán trót lọt, bọn chúng đã trà trộn các loại ma túy này "núp" dưới dạng các gói trà giảm cân, đông trùng hạ thảo, hoặc các gói bột nước trái cây có in các dòng chữ dễ gây nhầm lẫn như Crispy fruit, Crispy fruit grape, Mango hoặc "nước dâu," "[nước vui](#)," cà phê "White Coffe," "CHALI.", thuốc lá điện tử.

Những thực phẩm này hướng tới người tiêu thụ là các học sinh, sinh viên tại các trường học, để lôi kéo, dụ dỗ học sinh, sinh viên sử dụng chất ma túy.

Nếu ai vô tình sử dụng các loại hàng hóa, thực phẩm bị pha trộn, tẩm ướp này rất dễ ngộ độc, gây ảo giác mạnh, loạn thần, thậm chí nguy hiểm đến tính mạng.

Như trường hợp ở thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh vào tháng 10/2021. đối tượng mua kẹo từ siêu thị ở Mỹ mang về cho người nhà sử dụng nhưng không nói cho người nhà biết có chứa chất ma túy. Người dùng sản phẩm này gây nên các triệu chứng: hoa mắt chóng mặt, nôn, khó thở được người nhà đưa vào BV cấp cứu.

Vụ nhóm học sinh tại Hoành Bồ (Quảng Ninh) sử dụng kẹo có chứa chất ma túy (THC- cần sa), bị ngộ độc phải cấp cứu tháng 10/2021;

Vụ bán “nước xoài” có chứa chất ma túy tại Thành phố Hồ Chí Minh tháng 10/2020; vụ bán “nước nho” có chứa chất ma túy tại quận Hải Châu (thành phố Đà Nẵng) tháng 4/2022;

Vụ sử dụng chocolate có chứa chất ma túy tại Đông Anh, Hà Nội tháng 6/2022.

Cơ quan Công an cho biết các loại ma túy này được vận chuyển về Việt Nam theo dạng hàng hóa xách tay, đường bộ, đường thủy, đường hàng không, được rao bán tại các shop online, các tụ điểm vui chơi giải trí, quán bar, pub...

3. Tác hại của ma túy với sức khoẻ thể chất, tinh thần

Ma túy làm cho

+ Người nghiện thay đổi trạng thái tâm lý, sa sút về tinh thần, thay đổi nhân cách, suy nhược toàn thân, suy giảm sức lao động, giảm tuổi thọ và làm tăng nguy cơ bị lây nhiễm HIV/AIDS.

+ Người nghiện nặng có biểu hiện rối loạn phản xạ thần kinh, đau đầu, chóng mặt, trí nhớ giảm sút, viêm dây thần kinh, rối loạn cảm giác, run chân tay, chậm chạp, u sầu, ngại vận động, dễ bị kích động dẫn tới tội ác.

+ Nếu dùng ma túy liều cao có thể bị ngộ độc cấp tính, biểu hiện rối loạn tâm thần nặng, hôn mê.

+ Chất ma túy ảnh hưởng đến hệ thống hoóc môn sinh dục, giảm khả năng sinh con hoặc sinh con ốm yếu, chậm phát triển về thể lực và trí tuệ, suy thoái chất lượng giống nòi.

+ Khi lên cơn nghiện, người nghiện thường không làm chủ được bản thân nên dễ đánh mất nhân cách và phạm tội: cướp giật, giết người.....Gia đình người nghiện phải chịu một gánh nặng rất lớn về kinh tế, hạnh phúc gia đình đổ vỡ, dẫn tới nghèo đói, con cái thất học, thậm chí hư hỏng.

ThS. BS Nguyễn Trung Nguyên, phụ trách Trung tâm Chống độc (Bệnh viện Bạch Mai)

Hầu hết các bệnh nhân bị ngộ độc ma túy đều nhập viện trong tình trạng rất nặng, co giật, hôn mê, tử vong, rối loạn tâm thần... hậu quả rất nặng nề. Có một vấn đề rất đáng lo ngại và vô cùng nguy hiểm, đó là những người sử dụng ma túy hầu hết là các bạn còn rất trẻ.

Bên cạnh đó, việc quản lý điều trị cho các đối tượng nghiện cũng là một gánh nặng cho xã hội. Số lượng người nghiện ngày càng gia tăng thì các vấn đề về kinh tế, mất trật tự an ninh xã hội, tội phạm và tệ nạn xã hội khác trở nên nghiêm trọng hơn.

2. Dấu hiệu nhận biết người sử dụng chất ma túy

2.1 Mức độ lệ thuộc ma túy

Nghiện ma túy là một quá trình.

Dùng thử tò mò tái sử dụng lệ thuộc vào thuốc nghiện

2.2 Một số dấu hiệu nổi bật như sau:

Thay đổi bất thường giờ giấc sinh hoạt:

- Thức khuya, đêm ít ngủ, dậy muộn, ngày ngủ nhiều, ăn uống thất thường;

- Hay tụ tập với những người sống buông thả, không có công ăn việc làm, không lao động hoặc chơi thân với người nghiện;

- Mỗi ngày, cứ đến một giờ nhất định nào đó dù có đang bận việc cũng tìm cách, kiếm cớ để đi ra khỏi nhà;

- Thích ở một mình, ít hoặc ngại tiếp xúc với mọi người, kể cả người thân trong gia đình.

Người sử dụng chất ma túy thường có tâm trạng, biểu hiện khác thường:

- Hay lo lắng, bồn chồn, nói nhiều, hay nói dối quanh, hay có biểu hiện chống đối, cáu gắt hơn trước đây; Hay ngáp vặt, sụt cân, xanh xao; người mệt mỏi, không chịu lao động; không chăm lo vệ sinh cá nhân.

- Nếu là học sinh thường đi học muộn, trốn học, bỏ giờ học, ngồi trong lớp hay ngủ gật, học lực giảm sút; Nhu cầu tiêu tiền ngày một nhiều, thường xuyên xin tiền người thân; hay bán đồ đạc cá nhân và của gia đình, nợ nần nhiều, ăn cắp vặt; Túi quần áo, cặp sách, phòng ở thường có giấy bạc thuốc lá, vỏ kẹo cao su, bật lửa ga, bơm kim tiêm, ống thuốc; Có dấu hiệu tiêm trên mu bàn tay, cổ tay, mặt, trong mắt cá chân, ở bẹn, ở cổ...

3. Chúng ta cần làm gì để làm giảm tác hại của Ma túy, giảm số lượng người nghiện Ma túy?

- Vận động thanh- thiếu niên cần:

+ Không đua đòi, bắt chước bạn bè: trịch thử, hút thử các loại chất ma túy.

+ Đối với những người đã nghiện ma túy cần cai nghiện càng sớm càng tốt.

+ Cần có bản lĩnh trước những lời rủ rở, lôi kéo của bạn bè.

+ Chống tái nghiện.

+ Không mua, ăn, dùng thử các loại bánh, kẹo, nước uống không có nguồn gốc rõ ràng.

Sưu tầm